

Degefe Gemechu

ISLAM I WŁADZA POLITYCZNA W ROGU AFRYKI

ISLAM AND POLITICAL POWER IN THE HORN OF AFRICA

Narodziny wielkiej religii – islamu na Bliskim Wschodzie miały pośredni lub bezpośredni wpływ na sytuację polityczną i społeczną w Rogu Afryki. Bliskość geograficzna ułatwiała kontakty pomiędzy mieszkańcami Rogu Afryki i Półwyspu Arabskiego, co z kolei spowodowało przemieszanie kultur i religii. Już od początku istnienia islamu jego duchowni nawiązywali kontakty z władcami pobliskich krajów, między innymi z królami Etiopii. Ślady pierwszych kontaktów Etiopii z islamem datują się na rok 615 n.e., kiedy to grupa wyznawców islamu, tzw. Sabaha¹ wyemigrowali do Etiopii, szukając schronienia przed prześladowaniami ze strony przeciwników islamu². Jak podają źródła, ucieczce patronował prorok Mahomet, a wśród uciekinierów znaleźli się jego żona i kuzyn³. Uciekinierzy przybyli do Aksum (dzisiejsza północno-wschodnia Etiopia), gdzie zostali przyjęci przez króla Armaha⁴; otoczono ich opieką mimo

---

¹ *Sabaha* w języku arabskim oznacza przyjaciela; *Sabaha* byli pierwotnymi wyznawcami islamu i zwolennikami proroka Mahometa.

² *Migration to Abyssinia*, <http://en.wikipedia.org/wiki/MigrationtoAbyssinia#History>, *Wikipediathefreeencyclopedia*.

³ *Islam in Etiopia*, <http://www.imperiaethiopia.org/religions.htm>.

⁴ W literaturze przedmiotu nie ma zgodności co do imienia króla Etiopii, który udzielił azylu wyznawcom islamu; niektóre źródła określają go mianem

sprzeciwu przeciwników islamu żądających odesłania uciekinierów do Mekki⁵. Ta pierwsza emigracja wyznawców islamu przez niektórych jego zwalców uznawana jest za pierwszą Hidżra (*Hijrah*), czyli Pierwsza Ucieczkę, mimo że w powszechnej opinii określenie Hidżra oznacza ucieczkę proroka Mahometa z Mekki do Medyny w 622 roku n.e.⁶

Początkowo prorok Mahomet wysyłając swoich zwolenników do Etiopii nie zamierzał szerzyć swojej religii; jego celem było uzyskanie dla nich schronienia⁷. Źródła podają, że prorok udzielił swoim zwolennikom wskazówek, aby szanowali Etiopczyków i odstąpili od nawracania ich na islam⁸. Nie oznacza to jednak, że prorok Mahomet nie był zainteresowany ekspansją islamu do państw Rogu Afryki. Świadczą o tym listy wysłane przez Mahometa w 629 roku n.e. do cesarza Imperium Bizantyjskiego Herikulusa, cesarza Iranu Chosrosa II, króla Etiopii Negusa oraz władcy Egiptu Muquaqisa. W listach tych namawiał władców do akceptacji islamu. Według zwalców islamu, król Etiopii Ashama ibn Abjar przyjął nową religię w obecności kuzyna proroka Mahometa, zaś po śmierci króla Mahomet modlił się w jego intencji w Medynie⁹. Prorok wysłał kolejny list do następcy¹⁰ króla Ashamy ibn Abjara, nie znalazł jednak pozytywn-

---

„Negus”, co w języku amharskim w dosłownym tłumaczeniu oznacza króla; inne źródła podają imię Ashama ibn Abjar, natomiast według Munro-Hay, w roku 614 n.e. królem Aksum był Armah, dowodem czego są monety pochodzące z tego okresu. Odkrycia tego dokonano dopiero w 1895 roku, a do tego czasu uznawano, że królem, który udzielił azylu uciekinierom z Mekki był Ashama ibn Abjar (zob. <http://en.wikipedia.org/wiki/Armah>).

⁵ http://www.Unii_mainz.de/organizationen/ETHIOPIA/cross-and-crescent/aksum.htm.

⁶ *Comparative religion compilation, November 2000*, <http://sfu.ca/~cabs/kerns/1-Unity.doc>.

⁷ A.G. Norami, *Jehad and Muslims*, <http://www.flonnet.com/f12205/stories/2005031100507500.htm>.

⁸ *Islam in Etiopia*, op. cit.

⁹ *Biography*, http://islamtoday.net/english/show.prophetsection.cfm?main_cat_id=2&sub_cat_id=57.

¹⁰ Jego imię nie jest znane.

nej odpowiedzi, co oznacza, że islam nie został przyjęty przez następnego władcę Etiopii¹¹. Analizując powyższe fakty historyczne, należy stwierdzić, że król Etiopii Asmaha ibn Abjar był pierwszym muzułmaninem w regionie Rogu Afryki, który sprawował władzę państwową. Źródła opisują również inną postać określaną mianem pierwszego muzułmanina pochodzącego z Rogu Afryki. Jest nim pochodzący z Etiopii Bilal ibn Ribach (znany również jako Bilal ibn Rijad, Bilal ibn Rabach, Bilal ibn Habashi), urodzony prawdopodobnie między 578 a 582 rokiem n.e. Prorok Mahomet uczynił go *muezzinem*, czyli osobą wzywającą wiernych do meczetu na modlitwy pięciokrotnie w ciągu dnia. Muezzinem mógł być tylko mężczyzna cieszący się opinią obyczajnego człowieka i obdarzony wspaniałym, silnym głosem. Bilal ibn Ribach zmarł między 638 a 642 rokiem n.e., mając ponad 60 lat¹².

Pojawienie się islamu na Półwyspie Arabskim miało ogromny wpływ na państwo Aksum; to chrześcijańskie, silne państwo zaczęło na przełomie VII i VIII wieku tracić na znaczeniu – rozszerzające się wpływy islamskie, obejmujące swym zasięgiem cały obszar Półwyspu Arabskiego spowodowały odcięcie Aksum od świata chrześcijańskiego. W IX wieku islam dotarł do wybrzeży Zatoki Adeńskiej i wybrzeży Afryki Wschodniej. Zasięg władzy cesarstwa przesunął się w górzyste rejony w głębi lądu, a na południowo-wschodnich obrzeżach Aksum rozwijały się ośrodki państwowości islamskiej, powstały muzułmańskie sułtanaty, a wiele ludów kuszyckich z południa Etiopii przyjęło islam¹³. Religia ta rozpowszechniała się wraz z wędrownymi misjonarzami, kupcami, pasterzami. W VII wieku islam objął swym zasięgiem cały północny Sudan, wybrzeża Morza Czerwonego oraz Półwysep Somalijski, zaś mniejsze grupy muzułmanów znalazły swoje miejsce wśród wyznawców chrześcijaństwa i trady-

¹¹ *Biography*, op. cit.

¹² *Bilal ibn Ribach*, http://en.wikipedia.org/wiki/Bilal_ibn_Ribach.

¹³ *Ethiopia and the early Islamic period*, <http://historymedren.about.com/library/text/bltxethiopia4.htm>.

cyjnych religii na terenach całego Rogu Afryki¹⁴. Napływ imigrantów i kupców z Jemenu i Omanu w następnych wiekach powiększył liczbę muzułmanów w państwach Rogu Afryki: Etiopii, Somalii, Erytrei i innych krajach położonych wzdłuż wybrzeża Morza Czerwonego. W niektórych regionach w XIV wieku zaczęło obowiązywać prawo islamskie jako oficjalny kodeks postępowania.

Ekspansja islamu w Etiopii miała miejsce w XII wieku, kiedy to wzdłuż wybrzeża Morza Czerwonego zaczęło rozwijać się niezależne królestwo muzułmańskie; islamskie wpływy sięgały aż do doliny Awash na wschodzie współczesnej Etiopii.

Współistnienie islamu i chrześcijaństwa w Rogu Afryki nie zawsze miało charakter pokojowy. Na terenie Etiopii niejednokrotnie dochodziło do otwartych konfliktów pomiędzy sułtanatami a panującymi władcami, chociaż historycy są zgodni, iż przymusowe nawrócenia na islam należały do rzadkości. W 1668 roku władze królewskie Etiopii przyznały prawo praktykowania swoich wyznań zamieszkującym północny Gonder etiopskim Żydom (Felasza) oraz muzułmanom, chociaż nakazały także oddzielne od chrześcijan ich zamieszkiwanie. Po XIX wieku konflikty o podłożu religijnym w Etiopii praktycznie nie pojawiały się; konflikty regionalne, takie jak konflikt pomiędzy Somalią a Etiopią czy Erytreą a Etiopią nie miały charakteru religijnego¹⁵.

Islam i walka o władzę w Somalii

Islam jako religia jest praktykowany w Somalii od ponad tysiąca lat, a religia ta dotarła do tego kraju w IX wieku. Dominującą w tym kraju wersją islamu jest tzw. Shafi'i (Sufi), określający zgod-

---

¹⁴ M. Ząbek, *Religie w Rogu Afryki*, w: *Róg Afryki*, red. J. Mantel-Niećko, M. Ząbek, Warszawa 1999, s. 88.

¹⁵ *Ethiopian Orthodox Church*, <http://www.imperiaetiopia.org/religions.htm>.

nie z tradycją większości klanów somalijskich apolityczny porządek prawny. Sufi pełnił również rolę skupiania Somalijczyków w walce z kolonializmem, co stanowiło zaczyn pojawienia się w latach 60. XX wieku ugrupowań muzułmańskich o politycznym charakterze, takich jak Waxada al-Shabaab al-Islaami czy Jama'at al-Ahl al-Islā (znana również jako al-Ahli). Oba ugrupowania powstały na wzór egipskiego braterstwa muzułmańskiego, a ich celem było wprowadzenie porządku prawnego islamu w postkolonialnej Somalii. W 1969 roku Mohammed Siyaad Barre dokonał przewrotu wojskowego i wprowadził ustrój socjalistyczny, kontrolując ruch i wpływ islamu w społeczeństwie somalijskim. W 1975 roku wprowadzono w Somalii kontrowersyjne prawo rodzinne, co spowodowało silne protesty ze strony muzułmańskich duchownych. Rząd zareagował agresją – 10 najbardziej znanych duchownych zostało zamordowanych, wielu innych trafiło do aresztu. Działalność ugrupowania al-Ahli została zakazana, inne organizacje muzułmańskie zmuszono do działalności w podziemiu. Wielu przywódców religijnych oraz wiernych wyemigrowało wówczas do sąsiednich krajów arabskich. Z biegiem czasu podziemie islamskie zaczęło skupiać coraz więcej Somalijczyków, tworząc Związek Braterstwa Muzułmanów (*Jam'iyyat al-Ikhwaan al-Muslimiin*), angażujący się w działalność polityczną. Powstały też radykalne ugrupowania wzorowane na anty-radyckim Jihadzie w Afganistanie. Mimo inwigilacji działalności ugrupowań islamskich przez somalijskie służby bezpieczeństwa, działały one coraz prężniej, aż do upadku rządu Mohammeda Siyaad Barre w 1991 roku. Od tego czasu ruch islamski działa w Somalii praktycznie bez żadnych ograniczeń¹⁶. Jak podaje Crisis Group Africa Report, w Somalii czynnie działają następujące ugrupowania islamskie o charakterze religijnym i politycznym¹⁷:

¹⁶ *International Crisis Group, working to present conflict Worldwide*, „Somalia's Islamists Africa Report” No. 100, 12 December 2005, s. 1.

¹⁷ *Ibidem*, s. 3–12.

Islamski Jihad

1. Al-Itihaad al-Islaami: organizacja ta powstała w Luug (stolica regionu Gedo) w sierpniu 1992 roku; od początku jej działania miały charakter polityczny i militarny; 23 września 2001 roku, po ataku na WTC w USA, prezydent George Bush podpisał wykonanie rozporządzenia nr 13224 blokującego działalność 27 organizacji uznanych za powiązane ze światowym terroryzmem. Na liście tej umieszczono również dotąd mało znaną al-Itihaad al-Islamami.

2. Nowy Jihadis: radykalne ugrupowanie powstałe w 2003 roku, działające na terenie Mogadiszu. Na jego czele stał Aden Hashi Farah Ayro. To małe ugrupowanie nie miało jasno określonej nazwy ani sprecyzowanych celów politycznych, wyróżniało się natomiast radykalnymi działaniami anty-zachodnimi. Według Crisis Group Africa Report, ugrupowanie to ma związek z międzynarodowym terroryzmem.

3. Al-Takfir Wal-Hijra: korzenie tej organizacji sięgają 1967 roku, kiedy to Snukri Mustafa, członek Braterstwa Muzułmanów w Egipcie utworzył Jama'At al-Muslimiin (pierwotna nazwa opisywanej organizacji). Niewiele wiadomo na temat działalności tej organizacji na terenie Somalii. Po raz pierwszy jej wpływy pojawiły się po obaleniu rządu M. Siyaad Barre, na terenie Mogadiszu, Bosso i w innych rejonach kraju. Przez niektórych organizacja ta uważana jest za najbardziej radykalną w Somalii.

Islam polityczny w Somalii

1. Harakat al-Islah: ruch wzorowany na egipskim Braterstwie Muzułmańskim (*Ikwaan Muslimiin*), podobne ugrupowania działają także w Jordanii i innych krajach arabskich. Powstał w 1978 roku, największą aktywność odnotował w latach 80. Ugrupowanie zrzesza przede wszystkim wykształconych mieszkańców miast i studentów;

celem działalności jest reforma islamu zgodnie z wymogami współczesnego świata, w imię demokratyzacji życia społecznego. W latach 90. działalność tego ugrupowania skupiała się głównie na odbudowie sfery socjalnej. Działacze ruchu w znacznym stopniu przyczynili się do rozwoju szkolnictwa w Somalii, m.in. powstania uniwersytetu w Mogadiszu. Hasła głoszone przez to ugrupowanie nie znajdują szerokiego poparcia wśród Somalijczyków i organizacja wciąż pozostaje mało znana i znacząca.

2. Ahlu Sunna Wal Jama'a: organizacja stojąca w obronie tradycyjnego somalijskiego islamu (Sufi) i przeciwstawiająca się reformistom. Jej dążeniem jest ochrona tradycyjnych wartości religijnych od obcych wpływów.

3. Majoma'Ulimadda Islaamka EE Somalia: korzenie tej organizacji sięgają upadku rządu M. Siad Barre; w lutym 1992 roku ugrupowanie skupiające około 30 przywódców religijnych (*Ulama*) zebrało się, aby przedyskutować problem braku władzy w kraju. Efektem tego spotkania była inicjatywa utworzenia sił zbrojnych (tzw. *Horseed*) mających zapewnić bezpieczeństwo wokół stolicy kraju Mogadiszu. Inicjatywa została zablokowana przez frakcję przedstawicieli ugrupowań obawiających się wyścigu o kontrolę nad władzą centralną. Na skutek rozbicia ugrupowania powstały dwie organizacje: Majoma oraz Ahlu Sunna Wal-Jama'a. Celem Majoma jest wprowadzenie w Somalii praktyk właściwego islamu oraz utworzenie rządu zgodnie z tzw. prawem szariatu; ugrupowanie to uczestniczyło w rozmowach pokojowych w 1992 roku z udziałem wysłannika USA Roberta Oakley'a. W późniejszych latach działalność ugrupowania skupiła się raczej na sferze społecznej (nauka religii, udzielanie ślubów)¹⁸.

Od 5 czerwca 2006 roku Unia Trybunałów Islamskich kontroluje stolicę kraju, Mogadiszu. Unia pozostaje w konflikcie z rządem tymczasowym, sprzeciwiając się wprowadzeniu sił pokojowych

---

¹⁸ Ibidem, s. 13–16.

z Sudanu i Ugandy i twierdzi, że Somalijczycy są w stanie samodzielnie utworzyć rząd i ustabilizować sytuację w kraju¹⁹. Po przejęciu kontroli przez radykałów islamskich nadzieje Somalijczyków na pokój w kraju przygasły. Skrajni konserwatyści dążą do utworzenia państwa islamskiego²⁰, co wywołuje niepokój w sąsiednich regionach. Etiopia interweniowała wysyłając swoje wojska do Somalii w celu udzielenia pomocy rządowi tymczasowemu, w obawie przed wybuchem niepokojów w południowo-wschodnich rejonach Etiopii, zamieszkałych przez kilka milionów Somalijczyków. Rząd etiopski próbuje również realizować w ten sposób cele polityczne; zawierając sojusz z USA w imię walki z terroryzmem islamskim, umacnia swoją pozycję. Warto tu jednak zauważyć, że udzielenie pomocy tymczasowemu rządowi somalijskiemu przez rząd Etiopii może przynieść odwrotne od zamierzonych rezultaty. Powodem jest brak poparcia etiopskiego dla jakichkolwiek ugrupowań w Somalii, a w przeszłości niejednokrotnie dochodziło do otwartych wojen pomiędzy Somalią a Etiopią²¹. Również w świecie zachodnim niepokój wywołuje powołanie Hassana Dahir Aweysa jako naczelnego przywódcy Rady Islamistów. Ten oficer byłej Armii Somalii znany jest ze swej radykalnej wizji islamskiej Somalii, w której nie ma miejsca dla demokracji, i krytycznego stosunku do rządu tymczasowego, któremu jakoby „bliżej do Etiopii niż do islamistów”²².

Islam i polityka w Sudanie

W Sudanie, po odzyskaniu niepodległości w 1956 roku, wyraźnie umacniał się związek władzy politycznej, systemu rządzenia z isla-

¹⁹ M. Konarski, *Somalia. Islamiści są przeciwni wprowadzeniu sił pokojowych*, <http://psz.pl/index.php?option=content&task=view&id=2994>.

²⁰ *Somalia, the rising fear of a war of proxies*, „The Economist” 15 July 2006, s. 39.

²¹ *The Osama Factor*, „The Economist” 29 July 2006, s. 42.

²² *Somalia, not the new Taliban, yet*, „The Economist” 1 July 2006, s. 44.

mem. Północna część kraju zdominowana jest kulturą arabską, natomiast południe zamieszkują rdzenne ludy czarnej Afryki²³. Około 75% ludności Sudanu to muzułmanie (północ i część południa Sudanu); od 4 do 10% stanowią chrześcijanie zamieszkujący głównie południe kraju²⁴.

Według Witolda Sobkowa, „W Sudanie islam nie został narzucony ani przez najeźdźców, ani przez »mędrców islamu« – ulemów – rozprzestrzenił się tam najpierw jako rytuał, ceremonie, które przeniknęły lokalne, plemienne tradycje, a dopiero później stał się obiektem zainteresowania uczonych muzułmańskich. Wyznawcy sufizmu byli zaczątkiem inteligencji sudańskiej i odgrywali rolę nie tylko w życiu religijnym, ale też politycznym i społecznym”²⁵.

Islam w Sudanie przybrał zorganizowaną w pięć religijnych bractw czy sekt postać: Mahdiyya, Khatmiyya, Hindiyya, Tidżaniyya i Qadiriyya. Najważniejsze bractwa to Khatmiyya w północno-wschodnim Sudanie oraz Mahdiyya (albo Ansar) na zachodzie kraju. Przywódcą bractwa Ansar był Mahdi z Sudanu – charyzmatyczny „boski przywódca”, któremu przypisywano zdolność porozumiewania się z Allahem i który skutecznie bronił Sudanu przed siłami egipskimi i tureckimi aż do zdobycia Chartumu w 1882 roku. Islam w Sudanie pełnił ważną rolę – spoiwa integrującego podzielone społeczeństwo, ale także organizowania dążeń do niepodległości i niezależności państwowej, doprowadzając do stworzenia sudańskiego nacjonalizmu, który miał ogromne znaczenie w walce z kolonializmem²⁶.

Postkolonialne konflikty w Sudanie

Sudan uzyskał niepodległość w 1956 roku, nie spowodowało to jednak ustabilizowania sytuacji wewnętrznej tego kraju, wstrząsa-

²³ W. Sobków, *Współczesny Sudan, polityka islamska*, Warszawa 1998, s. 3.

²⁴ *Religion*, <http://countrystudies.us/sudan/47/htm>.

²⁵ W. Sobków, op. cit., s. 3.

²⁶ *Ibidem*, s. 4.

nego raz po raz, aż do chwili obecnej, przewrotami i walką o władzę. Nasiliła się dominacja polityczna i ekonomiczna muzułmańskiej północy Sudanu²⁷, której źródłem jest tożsamość religijna²⁸.

W rok po uzyskaniu niepodległości rząd Ismailia El-Azhariego, pod wpływem działań dwóch wielkich bractw, Ansar i Khatmiyya, ogłosił islam religią państwową. W 1958 roku władzę w Sudanie przejęło wojsko, na czele którego stał Ibrahim Abboud, jednakże na skutek masowych protestów ustąpił w 1964 roku. Do władzy ponownie doszły wielkie bractwa religijne – większość w wyborach zdobyła Ansar, która utworzyła rząd. Oba bractwa okazały się jednak nieprzygotowane do sprawowania władzy, na skutek wewnętrznych podziałów i walk między obydwooma bractwami ponownie doszło do przewrotu wojskowego. W 1969 roku powstała Demokratyczna Republika Sudanu, a na czele reżimu stanął Dżaafar Muhammed en Nimejri. Początkowo Nimejri krwawo niszczył przeciwnie mu ugrupowania proislamskie, szybko jednak zorientował się, że islam integruje Sudańczyków, a komunistyczne widzenie państwa nie cieszy się zbyt dużą popularnością. Od tego czasu demonstracyjnie okazywał swe przywiązanie do zasad islamu, twierdząc że dąży do stworzenia państwa opartego na „prawdziwym islamie”. W 1983 roku proklamował powstanie sudańskiej republiki islamskiej, w której miała obowiązywać „islamizacja życia”, m.in. zakazano tańców w stylu zachodnim, hazardu, odbyła się również ceremonia wylania do Nilu alkoholu wartego 11 mln dolarów²⁹. Szariat („wola Boga”), stał się obowiązującym wszystkich, także chrześcijan z południa kraju, porządkiem prawnym³⁰. Zniesienie autonomii południa Sudanu, ogłoszenie szariaty wywołały nowe niepokoje społeczne, w których życie

²⁷ *Sudan, geneza konfliktu sudańskiego*, <http://www.unic.org.pl/sudan/index/php?id=2>.

²⁸ *Religion and Peacemaking*, United States Institute of Peace, <http://www.usip.org/religionpeace/rehr/sudanconf.htm>.

²⁹ W. Sobków, op. cit., s.5.

³⁰ *Sudan Tenets of Islam*, http://atheism.about.com/library/FAQs/islam/countries/bi_sudanislamTents.htm.

straciło co najmniej 2 mln ludzi, a 4,5 mln opuściło miejsce swego zamieszkania. Ten konflikt zakończył się podpisaniem 9 stycznia 2005 roku porozumień w Nairobi (Kenia), jednakże na zachodzie od 2003 roku nadal trwa gehenna Darfuru³¹.

BIBLIOGRAFIA

- Bilal ibn Ribach*, http://en.wikipedia.org/wiki/Bilal_ibn_Ribach.
- Biography*, http://islamtoday.net/english/show.prophetsection.cfm?main_cat_id=2&sub_cat_id=57.
- Comparative religion compilation, November 2000*, <http://sfu.ca/~cabs/kerns/1-Unity.doc>.
- Ethiopia and the early Islamic period*, <http://historymedren.about.com/library/text/bltxethiopia4.htm>.
- Ethiopian Orthodox Church*, <http://www.imperialethiopia.org/religions.htm>.
- International Crisis Group, working to present conflict Worldwide*, „Somalia«s Islamists Africa Report” No 100, 12 December 2005.
- Islam in Etiopia*, <http://www.imperialethiopia.org/religions.htm>.
- Konarski M., *Somalia. Islamiści są przeciwni wprowadzeniu sił pokojowych*, <http://psz.pl/index.php?option=content&task=view&id=2994>.
- Migration to Abyssynia*, <http://en.wikipedia.org/wiki/MigrationtoAbyssynia#History,Wikipediathefreencyclopedia>.
- Norami A.G., *Jehad and Muslims*, <http://www.flonnet.com/f12205/stories/2005031100507500.htm>.
- Religion*, <http://countrystudies.us/sudan/47/htm>.
- Religion and Peacemaking*, United States Institute of Peace, <http://www.usip.org/religionpeace/rehr/sudanconf.htm>.
- Sobków W., *Współczesny Sudan, polityka islamska*, Warszawa 1998.
- Somalia, not the new Taliban, yet*, „The Economist” 1 July 2006.
- Somalia, the rising fear of a war of proxies*, „The Economist” 15 July 2006
- Sudan, geneza konfliktu sudańskiego*, <http://www.unic.org.pl/sudan/index.php?id=2>.
- Sudan Tenets of Islam*, http://atheism.about.com/library/FAQs/islam/countries/bi_sudanislamTents.htm.
- The Osama Factor*, „The Economist” 29 July 2006.

³¹ *Sudan, geneza konfliktu sudańskiego*, op. cit.

Ząbek M., *Religie w Rogu Afryki*, w: *Róg Afryki*, red. J. Mantel-Niećko, M. Ząbek, Warszawa 1999.

ISLAM AND POLITICAL POWER IN THE HORN OF AFRICA

SUMMARY

This article tries to show the spread of Islam to the Horn of Africa and its relations with the political system of the countries in the region. The analysis mainly focuses on the political situations within the context of Islam in Ethiopia, Somalia, and Sudan.

The first contact of Islam with Ethiopia began in 615 AD, when the early followers of Islam were encouraged by Prophet Mohammed to flee Arabia because of persecution and sent to Ethiopia to seek protection from King Armah of Axum (North – Eastern part of modern Ethiopia). Among the group of refugees, there were Prophet Mohammed's wife and his cousin.

Islam reached the Horn of Africa from across the Red Sea, mainly by Muslim traders. The spread of Islam can also be defined by the logic of the nearness of geographical location of the Horn of Africa to Arabia, the birth place of Islam, relatively easy for the transnational relations and cultural interaction. Today the vast majority of the people of the Horn of Africa are Muslims.

During the colonial period in Somalia and Sudan Islam had played a unifying role to strengthen the struggle for freedom.

In the Muslim countries of the Horn of Africa, such as Somalia and Sudan, Islam and political power is not separated. The imposition of *sharia* as the state law in Sudan in 1993 was the major factor of conflict between the North and the South in which more than two million people have lost their lives, and millions left their home as refugees.